

Wstęp

W części pierwszej dziesiątego tomu czasopisma „Przekłady Literatur Słowiańskich” publikujemy artykuły, które stanowią rezultat konferencji zatytułowanej „Peryferie i przekład”, zorganizowanej w dniach 11—13 października 2018 roku w Ustroniu. W konferencji wzięło udział 33 prelegentów z kilku ośrodków uniwersyteckich z kraju i zagranicy, a mianowicie: z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza w Częstochowie, Uniwersytetu Gdańskiego, Uniwersytetu Jagiellońskiego, Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, Uniwersytetu Wrocławskiego oraz Uniwersytetu w Giessen, Uniwersytetu w Lublanie, Uniwersytetu w Mariborze, Uniwersytetu w Prešovie, Uniwersytetu w Sarajewie i Uniwersytetu w Zagrzebiu. Niniejszy tom „Przekładów Literatur Słowiańskich” tworzy 14 spośród zaprezentowanych wówczas tekstów oraz jeden artykuł, który został zgłoszony odrębnie. Trzeba dodać, że dwa spośród konferencyjnych referatów ukazały się już w 2019 roku — w drugiej części tomu dziewiątego czasopisma.

Zainteresowanie kategorią peryferyjności z jednej strony stanowi konsekwencję ponowoczesnego kryzysu wielkich narracji, z drugiej strony ma wymiar uniwersalny, ponieważ zjawiska peryferyjne (nieeksploatowane lub niedostrzeżone w kulturze) w każdej epoce przyciągały pisarzy i artystów. Autorzy prezentowanych artykułów tytułowy problem rozpatrują z wielu perspektyw i stanowisk badawczych, opierając się na zróżnicowanym materiale językowym. Wśród podejmowanych tematów znalazły się takie kwestie, jak: eksperyment

w przekładzie; przekład jednego ze słowackich dialektów na standard językowy; dokonywane za pośrednictwem języka polskiego przekłady literatury angielskiej i literatury rosyjskiej na regionalny język kaszubski; problem polskiej recepcji literatury staroserbskiej; możliwość przekładu na język trzeci swoistego dialogu, jaki prowadzą ze sobą kanadyjscy poeci: francusko- i anglojęzyczny; problem potencjalnego przekładu literatury wyobrażonej z języka polskiego na język angielski; w dwóch odległych czasowo i przestrzennie przypadkach relacje między twórczością przekładową i twórczością własną; przekład powieści gejowskiej czy figury retorycznej onomatopei; problem literatury mniejszościowej oraz „literatury z kulturalnych peryferii”, która trafiła na salony; polska recepcja czeskiej myśli strukturalistycznej; przekład jako forma promocji oraz sytuacja, kiedy błędny przekład okazuje się sukcesem.

Wśród autorów dzieł, których przekłady stały się tematami poszczególnych artykułów, znaleźli się między innymi (niektórzy z nich występują w podwójnej roli — autora dzieła oryginalnego i autora dzieła tłumaczonego): Adam Mickiewicz, Wisława Szymborska, Julian Tuwim, Michał Witkowski, Robert J. Szmidt, Jan Mukařovský, Bohumil Hrabal, Milan Kundera, August Šenoa, Herta Müller, Jozef Kolarčík-Frantický, Edward D. Blodgett, Jacques Brault, Brina Švigelj-Mérat, a wśród tłumaczy: Julia Hartwig, August Šenoa, Stanisław Barańczak, Clare Cavanagh, Susan Bassnett, Piotr Kuhiwczak, Andrij Bondar, Jasmin Novljaković, Enes Kišević, Maria Dąbrowska-Partyka, Aleksander E. Naumow, Radka Denemarková.

Zapraszamy do zapoznania się z zawartością całego tomu.

Leszek Małczak